



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 88/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Ivana Fiačana (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, advokátska kancelária, Pollova 32, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 209/2019 z 29. septembra 2021 a procesnému postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1 Cdo 209/2019 z 29. septembra 2021 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a procesným postupom najvyššieho súdu predchádzajúcim jeho vydaniu. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľke doručené 25. novembra 2021. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať jej primerané finančné zadostučinenie a náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) bolo pod sp. zn. 23 P 241/2014 vedené konanie, ktorého predmetom bola zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a zverenie sťažovateľkinej dcéry, maloletej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „maloletá“), do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Maloletú v tomto konaní zastupoval kolízny opatrovník.
3. Okresný súd v tejto veci rozhodol rozsudkom č. k. 23 P 241/2014-337 z 9. júna 2016 doplneným rozsudkom č. k. 23 P 241/2014-479 z 9. marca 2018 (ďalej spolu len „rozsudok okresného súdu“), ktorým zmenil predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Košice II č. k. 23 P 242/2011 zo 4. decembra 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 8 CoP 54/2013 z 30. augusta 2013 tak, že zveril maloletú do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Sťažovateľka

podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, ktorého podstatnú časť citovala aj v rámci odôvodnenia ústavnej sťažnosti (v citovanej časti odôvodnenia odvolania sťažovateľka spochybňovala predovšetkým závery v konaní predloženého znaleckého posudku a zamietnutie jej návrhu na vyhotovenie porovnávacieho znaleckého posudku; ďalej namietala nerozhodnutie o jej odvolaní proti uzneseniu o prerušení konania; vykonanie pojednávania bez účasti jej právneho zástupcu napriek tomu, že svoju neúčast riadne ospravedlnil kolíziou nariadených pojednávani; upretie práva maloletej na jej vypočutie v konaní; „zatajovanie“ dôkazov v konaní svedčiacich v neprospech otca maloletej; nevysporiadanie sa s návrhom prokurátora; neodpovedanie na jej žiadosti o vyhotovenie kópie zvukového záznamu z pojednávania; nevysporiadanie sa s negatívnym záverom znalca, ktorý možnosť nariadenia striedavej osobnej starostlivosti v čase vyhotovenia znaleckého posudku neodporučil; nepredvolanie sťažovateľky na pojednávanie, ako aj neurčitosť prvého výroku napadnutého rozsudku okresného súdu, čo sa týka stanovenia začiatku realizácie striedavej výchovy a aj miesta a času odovzdania maloletej).

4. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 7 CoP 194/2018-510, 7 CoP 195/2018 z 29. marca 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) doručeným sťažovateľke 16. mája 2019 prvoinštančný rozsudok okresného súdu potvrdil.

5. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, argumentujúc, že v predmetnom konaní došlo postupom súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci k závažným procesným pochybeniam, v dôsledku čoho boli ona i maloletá poškodené na svojich procesných právach. Jej argumentácia podľa nej odôvodňovala prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f), ako aj podľa § 432 ods. 1 v spojení s § 421 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu argumentovala tým, že najvyšší súd:

a) v záhlaví napadnutého uznesenia neuviedol mená a priezviská členov senátu najvyššieho súdu, ktorý v predmetnej veci rozhodoval, v dôsledku čoho u nej vznikla pochybnosť týkajúca sa nestrannosti senátu „I Cdo“;

b) vychádzal z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože mal k dispozícii len znalecký posudok vyhotovený na začiatku konania (28. septembra 2015);

c) dospel k nesprávnemu záveru pri posúdení postupu krajského súdu ohľadom možnosti prejednávania veci bez nariadenia pojednávania, resp. pri posúdení potreby vykonania nového dokazovania (vyhotovenia nového znaleckého posudku či výsluchu maloletej pre účely zistenia jej vôle vo vzťahu k úprave styku s otcom);

d) konal v predmetnom konaní dva roky, t. j. zdĺhavo, a okresný súd v tomto čase nemohol konať o ňou podanom návrhu na zmenu úpravy práv a povinností k maloletej pod sp. zn. 19 P 101/2019, ktoré bolo prerušené uznesením z 27. decembra 2019, právoplatným 8. februára 2020, z dôvodu prebiehajúceho dovolacieho konania;

e) zasiahol do jej práva na odôvodnenie rozhodnutia, pretože celé odôvodnenie napadnutého rozhodnutia od bodu 20 až po bod 45 nesie znaky istej pochybnosti o zachovaní zákonnosti a o zachovaní spravodlivého procesu v danej veci;

f) sa podrobne nezaoberal a zrozumiteľne nevysporiadal so všetkými pre rozhodnutie v merite veci podstatnými otázkami a iba konštatoval vecnú správnosť rozsudku krajského súdu, preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné, nejasné a neurčité.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu a procesným postupom predchádzajúcim vydaniu tohto rozhodnutia.

8. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

9. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Ak rodičia žijú v manželstve, predpokladá sa, že ich vykonávajú v zásade na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Úpravu výkonu rodičovských práv a povinností v určitých špecifických situáciách rieši zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“) osobitne, čo nielen umožňujú čl. 41 ods. 4 a 5 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy, ale to aj predpokladajú. Zákon o rodine pritom preferuje predovšetkým dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností (§ 35, § 36, § 25 ods. 1 a § 24 ods. 2 zákona o rodine). Až keď nedôjde k dohode rodičov o výkone rodičovských práv, rozhodne o ich výkone súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa (IV. ÚS 367/08).

10. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje, za ústavne udržateľné a akceptovateľné.

11. Ústavný súd sa oboznámil s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v ktorom tento súd:

a) vo vzťahu k namietanej procesnej vade zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcej v tvrdenej nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu poukázal všeobecne na požiadavky kladené na obsahové náležitosti rozhodnutia súdu a následne konštatoval, že krajský súd podľa neho v odôvodnení svojho rozsudku venoval dostatočný priestor posúdeniu najlepšieho záujmu dieťaťa, uviedol konkrétne dôvody, pre ktoré sa stotožnil so závermi okresného súdu, adekvátne sa vyjadril k sťažovateľkou namietanému nedostatočne zistenému skutkovému stavu a relevantne vyhodnotil nedôvodnosť odvolacej námietky o vykonaní pojednávania bez prítomnosti sťažovateľky, na základe čoho najvyšší súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu požiadavky riadneho odôvodnenia spĺňa;

b) vo vzťahu k námietke založenia rozhodnutia na nedostatočne zistenom skutkovom stave v dôsledku nevykonania výsluchu maloletej a nevyhotovenia nového znaleckého posudku najvyšší súd konštatoval, že v tejto súvislosti nezistil porušenie procesných predpisov, ktoré by zasahovalo do práv sťažovateľky, a stotožnil sa s argumentáciou krajského súdu, podľa ktorej vykonanie sťažovateľkou navrhovaných dôkazných prostriedkov nebolo potrebné, vzhľadom na to, že maloletá bola znalcom vypočutá, vôľa maloletej nepredstavovala jediné kritérium podstatné pre rozhodnutie v tejto veci, negatívny postoj maloletej k otcovi je ovplyvnený, resp. formovaný prostredím, v ktorom sa momentálne nachádza, postoj maloletej vo vzťahu k jej schopnosti reálne zhodnotiť možnosti a schopnosti jej otca podieľať sa na starostlivosti o ňu je neobjektívny a s ohľadom na uvedené dôvody možno v konaní uskutočnené odborné posúdenie situácie popísané v znaleckom posudku považovať za postačujúce aj pre rozhodnutie v tejto veci;

c) vo vzťahu k námietke nevykonania nového znaleckého dokazovania najvyšší súd ďalej poukázal podporne aj na svoju rozhodovaciu prax, ktorá vo všeobecnosti nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nepovažuje za vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017), ako aj na odobrenie tohto názoru ústavným súdom v jeho rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 465/2017;

d) v rámci posúdenia záujmu maloletého dieťaťa najvyšší súd v 30 bode poukázal na to, že táto otázka je vo všetkých veciach týkajúcich sa maloletých prvoradá, následne konštatoval, že záujem na riadnej výchove maloletého by mal prevážiť nad záujmom stability jeho východného prostredia, keďže stabilita výchovne nevhodného prostredia nemôže byť pre dieťa prínosom, poukázal taktiež na to, že jednou z určujúcich podmienok pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine je rešpektovanie práva maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a až od tejto podmienky sa odvíjajú ostatné kritériá pre posudzovanie najlepších záujmov dieťaťa (najmä citové väzby, vývinové potreby, stabilita budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom), s poukazom na judikát R 19/1965 najvyšší súd taktiež zdôraznil, že rešpektovanie faktického vzťahu medzi dieťaťom a niektorým z rodičov nie je (z hľadiska úpravy výkonu rodičovských práv a povinností) namieste najmä vtedy, ak by faktický vzťah bol vyvolaný svojvoľným bezdôvodným nerešpektovaním súdnych rozhodnutí alebo práv druhého rodiča;

e) najvyšší súd v bode 31 odôvodnenia napadnutého uznesenia konštatoval správnosť záverov krajského súdu o naplnení zákonných predpokladov pre aplikáciu § 25 ods. 4 zákona o rodine v tomto prípade a poukázal na odôvodnenie odvolacieho rozsudku, podľa ktorého je v najlepšom

záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej striedavej starostlivosti, pretože sťažovateľka ako rodič, ktorému bola maloletá zverená do starostlivosti, dlhodobo nerešpektuje právo otca na stretávanie sa s maloletou, dokonca ani len jeho právo na pravidelné informovanie o maloletej;

f) vo vzťahu k námietke neuskutočnenia pojednávania pred krajským súdom na prejednanie odvolania najvyšší súd poukázal na to, že z rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že sa so skutkovými závermi okresného súdu stotožnil (bod 22 až 30 rozsudku krajského súdu) a v súlade s § 385 ods. 1 CSP, preto nemal dôvod dokazovanie zopakovať alebo doplniť, najvyšší súd následne podporne poukázal na svoj judikát týkajúci sa dôvodov nariadenia pojednávania v mimosporovom konaní R 22/2018 a následne uzavrel, že uvedeným postupom krajského súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, k porušeniu sťažovateľkinho práva na spravodlivý súdny proces dôjsť nemohlo;

g) vo vzťahu k ďalším sťažovateľkou uplatneným dôvodom dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľka prípustnosť podaného dovolania riadne nešpecifikovala jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, neuviedla právnu otázku, pri riešení ktorej sa mal krajský súd odchýliť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ani ako podľa nej mala byť táto otázka posúdená, najvyšší súd ďalej poukázal na nedostatok sťažovateľkou predloženej argumentácie, keďže prípustnosť dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení podľa § 421 ods. 1 písm. a) a súčasne písm. c) CSP sa navzájom obsahovo vylučujú, a napokon v závere v bode 43 konštatoval, že sťažovateľka nevymedzila dovolací dôvod spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 431 a § 435 CSP, preto dovolací súd dovolanie aj v tejto časti odmietol ako neprípustné podľa § 447 písm. f) tohto zákona bez toho, aby skúmal vecnú správnosť rozhodnutia krajského súdu.

12. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa pochybnosti o nestrannosti členov senátu najvyššieho súdu rozhodujúceho v predmetnej veci, ktorej dôvodom je skutočnosť, že záhlavie napadnutého uznesenia neobsahuje mená a priezviská sudcov príslušného senátu, ktorí toto rozhodnutie prijali, ústavný súd poukazuje na § 236 CSP upravujúci náležitosti písomného vyhotovenia uznesenia.

13. Zo znenia uvedeného ustanovenia je zrejmé, že na rozdiel od náležitostí písomného vyhotovenia rozsudku (§ 220 CSP) označenie mien a priezvisk sudcov rozhodujúcich vo veci nepatrí medzi zákonné písomné náležitosti záhlavia uznesenia podľa § 236 CSP.

14. Za neopodstatnené považuje ústavný súd aj námietky sťažovateľky týkajúce sa nedostatočne zisteného skutkového stavu tejto veci súdmi zúčastnenými na rozhodovaní. Táto námietka je spojená predovšetkým s tvrdením, že súdy primeraným spôsobom neodôvodnili svoj postup pri zamietnutí sťažovateľkinho návrhu na vykonanie nového znaleckého dokazovania a návrhu na vypočutie maloletej na účely zistenia jej aktuálnej vôle ohľadom úpravy styku s otcom. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že vo všeobecnej rovine do kategórie procesných vád s ústavnoprávnymi dôsledkami možno zahrnúť aj problematiku tzv. „opomenutých dôkazov“, ktorá v zásade zahŕňa aj takú procesnú situáciu, keď niektorá zo strán sporu navrhne vykonanie dôkazného prostriedku, ktorý je zamietnutý bez vecného zdôvodnenia obsiahnutého v odôvodnení konečného rozhodnutia, zodpovedajúceho povahe a závažnosti veci, prípadne je celkom opomenutý.

15. Vo vzťahu k uvedenej námietke sťažovateľky ústavný súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia zhrnuté v bode 13 pod písm. b) a c) tohto rozhodnutia (pozri bod 27 a 28 napadnutého uznesenia), v ktorom najvyšší súd na túto námietku sťažovateľky reagoval spôsobom primeraným povahe veci, stotožniac sa s dôvodmi, pre ktoré krajský súd vykonanie ňou navrhovaných dôkazných prostriedkov považoval z pohľadu relevantných meritórnych skutkových zistení a následného právneho posúdenia za irelevantné. Záver súdov zúčastnených na rozhodovaní v predmetnom prípade odobrený najvyšším súdom o nepotrebnosti vykonania sťažovateľkou navrhovaných dôkazov (vypočutie maloletej, nový znalecký posudok), s prihliadnutím na ďalšie relevantné okolnosti tejto veci (vypočutie maloletej znalcom, dlhodobé nestretávanie sa maloletej s otcom, ako aj negatívny postoj sťažovateľky a jej rodiny k otcovi dieťaťa, ktorými je maloletá dlhodobo ovplyvňovaná), možno podľa ústavného súdu považovať za logický. Samotné pranie, resp. vôľa maloletej v situácii, v ktorej jeden z rodičov nemal dlhodobo príležitosť nadviazať s ňou vzťah, z dôvodov nespočívajúcich na jeho strane, nemôže byť s ohľadom na okolnosti prípadu jediným určujúcim kritériom pre rozhodnutie v merite veci týkajúcej sa úpravy pomerov rodičov v styku s ňou. Uvedeným záverom súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci nemožno z ústavnoprávneho hľadiska nič vytknúť. V prípade sťažovateľky teda podľa názoru ústavného súdu nešlo o tzv. opomenuté dôkazy, ktoré by mohli zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, resp. protiústavnosť napadnutého uznesenia.

16. Napadnutému uzneseniu a predchádzajúcemu procesnému postupu najvyššieho súdu sťažovateľka ďalej vytýkala aj neodstránenie vady v procesnom postupe krajského súdu spočívajúcej v nenariadení pojednávania v konaní o odvolaní sťažovateľky. V súvislosti s touto námietkou ústavný súd poukazuje na odôvodnenie tohto rozhodnutia ohľadne ústavnej akceptovateľnosti záveru súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci o nepotrebnosti vykonania ďalšieho dokazovania (pozri bod 14). V nadväznosti na tento záver následne možno za ústavne akceptovateľný považovať aj záver najvyššieho súdu, podľa ktorého krajský súd aplikáciou ustanovenie § 385 CSP v súlade s rozhodovacou praxou nemohol svoj postup zaťažiť procesnou vadou zasahujúcou do sťažovateľkinho práva na spravodlivý proces.

17. V súvislosti so všeobecnými konštatovaniami týkajúcimi sa nesúhlasu sťažovateľky s odôvodnením napadnutého uznesenia od bodu 20 po bod 45, ktoré je podľa nej nedostatočné, nezrozumiteľné a nejasné, neobsahujúce odpoveď na podstatné otázky, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (uznesenie č. k. II. ÚS 56/2017 z 19. januára 2017), v ktorej vyslovil, že pre dosiahnutie spravodlivého rozhodnutia o úprave styku rodičov s dieťaťom je potrebné zo strany konajúceho súdu (resp. zainteresovaných orgánov verejnej moci) zohľadniť predovšetkým existenciu pokrvného puta medzi dieťaťom a jeho zverenie do starostlivosti usilujúcimi osobami, mieru zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, schopnosť iných osôb usilujúcich o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, pranie dieťaťa. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že pri preskúmaní rozsudku krajského súdu sa najvyšší súd zaoberal dôvodmi naplnenia spomínaných kritérií a dospel k záveru, že krajský súd dostatočne odôvodnil svojím rozsudkom odobrenú úpravu styku rodičov s maloletou. Samotná nepokojnosť sťažovateľky so spôsobom, akým najvyšší súd v predmetnom konaní hodnotil splnenie procesných podmienok dovolacieho konania, však v súlade so stabilnou rozhodovacou činnosťou v zásade nemôže predstavovať porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že vec sťažovateľky bola posúdená v riadnom viacínštančnom konaní, pričom v procesnom postupe všeobecných súdov, ich skutkových zisteniach a právnych záveroch nie je nič, čo by oprávňovalo ústavný súd akokoľvek korigovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu. Ústavná sťažnosť je tak v tejto časti iba nesúhlasom sťažovateľky so skutkovými zisteniami všeobecných súdov a ich právnym posúdením, ktorý ale túto argumentáciu neposúva do ústavnoprávne relevantnej roviny.

18. Pokiaľ ide o namietané porušenie práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti nie je možné určiť, na základe čoho sa sťažovateľka domnievala, že došlo k porušeniu označeného základného práva podľa ústavy. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry konštatoval, že posúdenie procesných podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti. Vyriešenie tejto otázky dovolacím súdom samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení princípu rovnosti účastníkov konania ustanoveného v čl. 47 ods. 3 ústavy (IV. ÚS 35/02). Ústavný súd preto konštatuje, že ani v tomto prípade nezistil relevantnú súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľky na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 ústavy na jednej strane a napadnutým uznesením najvyššieho súdu na druhej strane, preto ústavný súd sťažnosti ani v tejto časti nevyhoviel.

19. Sťažovateľka taktiež namietala zdĺhavý postup najvyššieho súdu v predmetnom konaní, ktorý o podanom dovolaní rozhodol až po dvoch rokoch. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie práva ešte trvalo, alebo k jeho porušeniu dochádza (I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, I. ÚS 22/01, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009) a vychádza z účelu týchto práv, ktorých spoločným menovateľom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/05). Keďže konanie o dovolaní podanom sťažovateľkou bolo v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už právoplatne skončené, považoval ústavný súd sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

20. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vo väzbe na obsah predloženej argumentácie sťažovateľky dospel k záveru, že najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedal všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany uplatňovanej zo strany sťažovateľky v rámci dovolacieho konania, a preto napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako svojvoľné alebo arbitrárne. Ani procesný postup dovolacieho súdu v dovolacom konaní nemohol z dôvodov uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto rozhodnutia viesť v porušení základných práv sťažovateľky. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako zjavne neopodstatnenú.

21. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu